

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

К. В. Тарасенко, О. М. Хавкіна

ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
БЕЗОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА

навчальний посібник
з дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови»
(граматика)
для студентів II курсу спеціальності «Германські мови та
літератури (переклад включно)» всіх форм навчання
(освітній ступінь «бакалавр»
професійного спрямування «Філологія»)

Запоріжжя
2020

УДК 81'367.625.4:811.111

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(протокол № 10 від 03.06.2019 р.)*

Рецензенти:

М. Д. Дяченко, професор кафедри теорії та практики перекладу Інституту іноземної філології Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), доктор педагогічних наук, доцент;

Д. А. Москвітїна, доцент кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету, кандидат філологічних наук, доцент;

Л. В. Мосієвич, доцент кафедри загальноосвітніх дисциплін Інженерного Інституту Запорізького національного університету, кандидат філологічних наук, доцент.

Тарасенко К. В., Хавкіна О. М. Практична граматики англійської мови. Безособові форми дієслова : навчальний посібник з дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови» (граматика) для студентів II курсу професійного спрямування «Філологія» спеціальності «Германські мови та літератури (переклад включно)» освітнього ступеня «бакалавр» всіх форм навчання / укл. К. В. Тарасенко, О. М. Хавкіна ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Запорізька політехніка». Запоріжжя : ФОП К. С. Советнікова, 2020. 192 с.

ISBN 978-617-7871-03-2

Посібник спрямовано на вивчення здобувачами вищої освіти безособових форм дієслова в сучасній англійській мові. Він містить як теоретичний матеріал з теми, так і практикум; система різноманітних вправ, сучасні автентичні тексти, посилання на інтернет-джерела сприяють закріпленню знань та більш широкій візії студентів щодо використання англійських безособових форм дієслова, урізноманітнюють та осучаснюють форми роботи під час аудиторних занять та самостійної роботи / дистанційного навчання.

УДК 81'367.625.4:811.111

ISBN 978-617-7871-03-2

© К. В. Тарасенко, О. М. Хавкіна, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК	7
Тема 1. Загальна характеристика безособових форм дієслова. Поняття про інфінітив. Форми інфінітива.....	7
Тема 2. Вживання інфінітива з часткою <i>to</i> /без частки <i>to</i> . Функції інфінітива	14
Тема 3. Інфінітивні конструкції	24
Тема 4. Загальне поняття про герундій. Форми та функції герундія. Герундіальний зворот.....	35
Тема 5. Вибір між інфінітивом та герундієм.....	47
Тема 6. Загальне поняття про дієприкметник. Форми та функції дієприкметника.....	53
Тема 7. Дієприкметникові конструкції	62
ПРАКТИЧНИЙ БЛОК (вправи до тем)	67
Вправи до теми <i>The Infinitive</i>	67
Вправи до теми <i>The Gerund</i>	75
Вправи до теми <i>The Participle</i>	84
Revision.....	92
АНАЛІТИЧНО-ДОВІДКОВИЙ БЛОК	118
Тексти тематики IT-technologies	118
Everything You Need to Know About 3D Pens.....	118
What is Siri and how does Siri work?.....	121
What Is Cloud Computing? How Does ‘The Cloud’ Work?....	123
Тексти тематики Sports	126
What Is Cybersport and Why Is It so Popular?.....	126
These Are the New Sports We May See at the 2024 Summer Olympics.....	127
Reasons to Run a Marathon.....	130
Тексти тематики Psychology	134
What Makes Us Resilient?.....	134
Why Domestic Abuse Happens.....	136
Optimism vs. Pessimism.....	138
Тексти тематики Ecology	140

Efficient Green Power.....	140
Toxic Ecosystems: The Impact of Plastic on Marine Life.....	142
Top 10 Reasons Why You Should Recycle Your Waste.....	143
Тексти тематики Public Transport	146
How Public Transport Is Using Digital Technology.....	146
Future Transportation Technologies That Will Change Transportation (and the Trucking Industry) Forever.....	148
Elon Musk's Hyperloop Finally Unveiled for Bumpy Test Rides in Los Angeles.....	150
Тексти тематики Education	153
Teaching Strategies: What a 21st Century Educator Looks Like.....	153
Why Cheating Hurts Students Now and in Their Future.....	155
Advantages and Disadvantages of Online Courses.....	158
Тексти тематики Tourism	160
10 Types of Tourism You Didn't Know Exist.....	160
Longing to Simplify Your Life? Join the Downshifting Trend	162
Why Escapism Is Not All Bad.....	164
Тексти з художньої літератури	166
The Portobello Road (by Muriel Spark).....	166
Three Men in a Boat (by Jerome K. Jerome).....	171
The Forsyte Saga (by John Galsworthy).....	175
Інтернет-ресурси з теми «Безособові форми дієслова».....	182
Videos.....	184
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	186
ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ (тексти)	187

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Практичний курс основної іноземної мови (англійська)» містить такий обов'язковий компонент як граматику, який викладається для здобувачів вищої освіти на першому та другому роках навчання. Особливу складність для тих, хто вивчає іноземну мову (англійську), становлять саме безособові форми дієслова та конструкції з ними, оскільки дуже часто в рідній мові студентів відсутні аналоги, а переклад цих конструкцій викликає певні труднощі.

Навчальний посібник «Практичний курс основної іноземної мови (граматику)» призначено для студентів другого курсу усіх форм навчання, які мають доволі різний рівень граматичної компетенції. Посібник укладено з метою формування основних граматичних навичок з теми «Безособові форми дієслова», їхньої автоматизації та вдосконалення. Він націлений на практичне оволодіння студентами навичок використання англійських безособових форм дієслова, їх ідентифікації в іноземних текстах та перекладу рідною мовою.

Навчальний посібник містить теоретичний, практичний блоки, а також аналітично-довідковий блок. До теоретичного блоку увійшли основні граматичні теми, які можна опрацьовувати як в аудиторії, так і під час самостійної роботи; особливо корисним це є для студентів заочної та дистанційної форм навчання. З огляду на те, що здобувачі вищої освіти мають різний рівень підготовки, граматичний матеріал подано українською мовою з обов'язковим перекладом основних граматичних термінів англійською та прикладами як англійською, так і українською мовами.

У практичному блоці представлено вправи для формування та автоматизації граматичних навичок, завдання для самостійної роботи та самоконтролю. Вправи забезпечують інтенсивне та всебічне тренування тих або інших граматичних форм та конструкцій, сприяють формуванню навичок практичного володіння граматичним матеріалом у мовленні. Деякі вправи, розміщені у навчальному посібнику, мають

підвищену складність, що робить посібник корисним та цікавим навіть для студентів із високим рівнем сформованості граматичної компетенції. Лексичний матеріал, який використовується у посібнику, відповідає вимогам програми для вивчення мови на даному етапі.

Аналітично-довідковий блок націлений на те, щоби здобувач вищої освіти мав змогу не тільки знайти необхідні граматичні структури в автентичному тексті, але й пояснити їхнє вживання та виконати переклад рідною мовою. У посібнику вміщено сучасні тексти з різних галузей людської діяльності, зокрема інформаційних технологій, спорту, психології, екології, транспорту тощо, що робить посібник універсальним та корисним для студентів перерахованих спеціальностей, які прагнуть удосконалювати свій рівень володіння сучасною англійською мовою. Саме робота з автентичними текстами допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти особливості вживання безособових форм дієслова на сучасному етапі розвитку англійської мови. Крім того, в цьому блоці студенти можуть знайти і посилання на англійськомовні інтернет-ресурси, які розширяють їхнє уявлення про специфіку використання безособових форм дієслова та їхнє функціонування в іноземній мові.

Матеріали підручника можуть використовуватися студентами під час аудиторних занять, під час самостійної роботи, а також допоможуть у процесі підготовки до різних видів контролю. Усі вправи навчального посібника сприяють автоматизації граматичних навичок, розширенню як активного, так і пасивного словника студентів.

Навчальний посібник стане в нагоді не тільки майбутнім філологам, які вивчають англійську мову як першу іноземну, але й також для широкого кола фахівців інших спеціальностей, які прагнуть вдосконалювати свої знання з англійської мови.

ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

БЕЗОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА

Тема 1. Загальна характеристика безособових форм дієслова. Поняття про інфінітив. Форми інфінітива.

Дієслово – частина мови, що означає процес або стан дії. Усі дієслова мають дві форми: особові (finite) та безособові (non-finite). До особових форм належать дієслова, що мають час, особу, число, вид, спосіб та стан. До безособових форм дієслова відносять **інфінітив** (the Infinitive), **дісприкетник** (the Participle) і **герундій** (the Gerund). Безособові форми дієслова (Non-finite forms of the verb) на відміну від особових форм дієслова не мають категорії часу, особи, числа і способу дії.

	Особові форми (категорія наявності)	Безособові форми (категорія відсутності)
Час	<i>Present:</i> Mary goes shopping every Tuesday. <i>Past:</i> Mother was cooking dinner, when he came .	She likes reading . I want to speak to you.
Особа	<i>1 Person:</i> I was in a bad mood. <i>3 Person:</i> He feels totally exhausted.	Smoking is harmful. To speak English fluently you should practice a lot.
Число	<i>Singular:</i> Julia dances well. <i>Plural:</i> Children like ice-cream.	He is afraid to be lost . They are afraid to be lost .
Спосіб	<i>Indicative:</i> He cooks well . <i>Imperative:</i> Go away! <i>Subjunctive:</i> I wish I were a king.	Your order can be delivered within 10 days. No smoking!

Сторінки 8-185 цього посібника не викладено в загальний доступ, оскільки вони захищені авторським правом. © К. В. Тарасенко, О. М. Хавкіна, 2020

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гужва Т., Кодалашвили О., Романовская Ю. Английский язык. Тексты для чтения и аудирования. Упражнения по грамматике : Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов. К. : Тандем, 1998. 416 с.
2. Дроздова Т.Ю., Маилова В.Г. English Grammar.: Reference and Practise: учебное пособие. СПб: ООО «Издательство Химера», 2000. 360 с.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
4. Каушанская В.Л., Ковнер Р.Л., Кожевникова О.Н. Грамматика английского языка: пособие для студентов педагогических институтов. М. : Айрис-пресс, 2012. 384 с.
5. Качалова К.Н. Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка с упражнениями и ключами. СПб. : КАРО, 2012. 608 с.
6. Крылова И.П. Сборник упражнений по грамматике английского языка: учеб. пособие для вузов. М. : Высшая школа, 2003. 448 с.
7. Маринич Л.Ф. Грамматика английского языка в упражнениях : Глагол. For Grammarholics. Ч. 4 : учеб. пособие. Хабаровск : Изд-во ДВГУПС, 2008. 180 с.
8. Медведева Л.М. Английская грамматика в пословицах, поговорках, идиомах и изречениях : Учеб. пособие. К. : Изд-во при Киев. ун-те, 1990. 240 с.
9. Меркулова Т.К., Кузьміна В.С., Набокова І.Ю., Липецька В.С. Практична граматики англійської мови для студентів 3 курсу. Навчальний посібник з граматики. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 134 с.
10. Скуденкова Е.Е. Неличные формы глагола. Герундий (Verbals. The Gerund), часть 2 : практикум для студ. Мозырь : УО МГПУ им. И.П. Шамякина, 2010. 124 с.

11. Скуденкова Е.Е. Неличные формы глагола. Причастие 1, Причастие 2 (Verbals. The Participle), часть 3: практикум для студ. Мозырь : УО МГПУ им. И. П. Шамякина, 2010. 109 с.
12. Саакян А. С. Упражнения по грамматике современного английского языка. М. : Рольф, 2001. 444 с.
13. Утевская, Н.Л. Грамматика английского языка. Версия 2.0.: Учебное пособие СПб. : Антология, 2012. 480 с.
14. Ягодникова О.Г. Грамматика английского глагола в таблицах. : Неличные формы глагола. К. : Высшая школа, 1989. 152 с.
15. Evans V. Round Up Grammar Practice 6. Madrid : S.A. Pinto, 1999. 256 p.
16. Hewings M. Advanced Grammar in Use. Cambridge : Cambridge University Press, 2005. 294 p.
17. Kotlyar T.R. English Grammar in Fiction: Иллюстративная грамматика английского языка М. : Международные отношения, 1979. 216 с.
18. Swan M. Practical English Usage Oxford : Oxford University Press, 2005. 658 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ (тексти)

1. Advantages and Disadvantages of Online Courses. URL : <https://www.easy-lms.com/knowledge-center/courses/advantages-and-disadvantages-of-online-courses/item10402> (дата звернення: 25.05.2019).
2. Efficient Green Power. URL : <http://efficientgreenpower.com/> (дата звернення: 25.07.2019).
3. Elon Musk's Hyperloop Finally Unveiled for Bumpy Test Rides in Los Angeles. URL : <https://www.techrepublic.com/article/elon-musks-hyperloop-unveiling-was-pushed-back-again-is-the-technology-actually-viable/> (дата звернення: 14.07.2019).
4. Everything You Need to Know About 3D Pens. URL : <https://3dinsider.com/what-are-3d-pens/> (дата звернення: 05.06.2019).

5. 6 Future Transportation Technologies That Will Change Transportation (and the Trucking Industry) Forever. URL : <https://cerasis.com/transportation-technologies/> (дата звернення: 03.03.2019).
6. How Public Transport Is Using Digital Technology . URL : <http://www.digitaljournal.com/tech-and-science/technology/how-public-transport-is-using-digital-technology/article/503467> (дата звернення: 15.04.2019).
7. Longing to Simplify Your Life? Join the Downshifting Trend. URL : <http://bcbstwelltuned.com/2015/10/19/longing-to-simplify-your-life-join-the-downshifting-trend/> (дата звернення: 16.05.2019)
8. Optimism vs. Pessimism. URL : <http://www.thepositivepsychologypeople.com/optimism-vs-pessimism/> (дата звернення: 25.01.2019).
9. Reasons to Run a Marathon. електронна версія. URL : <https://www.verywellfit.com/reasons-to-run-a-marathon-2911072> (дата звернення: 13.07.2019).
10. Teaching Strategies: What a 21st Century Educator Looks Like. URL : <https://www.teachhub.com/teaching-strategies-what-21st-century-educator-looks> (дата звернення: 26.07.2019).
11. The Forsyte Saga (by John Galsworthy). URL : <https://www.gutenberg.org/files/4397/4397-h/4397-h.htm#link2HCH0003> (дата звернення: 06.02.2019).
12. The Portobello Road (by Muriel Spark). URL : <https://bristolgothic.files.wordpress.com/2014/03/the-portobello-road.pdf> (дата звернення: 22.04.2019).
13. These Are the New Sports We May See at the 2024 Summer Olympics. URL : <https://www.self.com/story/new-sports-proposed-2024-summer-olympics> (дата звернення: 28.06.2019).
14. Top 10 Reasons Why You Should Recycle Your Waste. URL : <https://owlcation.com/stem/10-Reasons-Why-You-Should-Recycle-Your-Waste> (дата звернення: 16.04.2019).
15. Toxic Ecosystems: The Impact of Plastic on Marine Life. URL : <https://www.greenpeace.org/usa/toxic-ecosystems-the-impact-of-plastic-on-marine-life/> (дата звернення: 08.07.2019).

16. Three Men in a Boat (by Jerome K. Jerome). URL : <https://www.gutenberg.org/files/308/308-h/308-h.htm> (дата звернення: 10.05.2019).
17. 10 Types of Tourism You Didn't Know Exist. URL : <https://www.careeraddict.com/10-types-of-tourism-you-didn-t-know-exist>(дата звернення: 12.04.2019).
18. What Is Cloud Computing? How Does 'The Cloud' Work? URL : <https://www.fastmetrics.com/blog/tech/what-is-cloud-computing/> (дата звернення: 16.02.2019).
19. What Is Cybersport and Why Is It so Popular? URL : <http://iolconference.org/7keynotes/what-is-cybersport-and-why-is-it-so-popular.html> (дата звернення: 19.03.2019).
20. What is Siri and how does Siri work? URL : <https://www.pocketlint.com/apps/news/apple/112346-what-is-siri-apple-s-personal-voice-assistant-explained> (дата звернення: 29.07.2019).
21. What Makes Us Resilient? URL : <https://www.psychologytoday.com/us/blog/media-spotlight/201804/what-makes-us-resilient> (дата звернення: 15.05.2019).
22. Why Cheating Hurts Students Now and in Their Future. URL : <https://grownandflown.com/cheating-hurts-students-now-and-future/> (дата звернення: 02.06.2019).
23. Why Domestic Abuse Happens. URL : <https://www.verywellmind.com/domestic-abuse-why-do-they-do-it-62639> (дата звернення: 10.07.2019).
24. Why Escapism Is Not All Bad. URL : <https://jeffthewriter.com/escapism/> (дата звернення: 09.04.2019).

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кирило Валентинович Тарасенко
Олена Миколаївна Хавкіна

ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. БЕЗОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА

Навчальний посібник

Ілюстрації для обкладинки взяті з відкритих джерел із вільним доступом. Відповідальними за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних є автори. Думки, положення та висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакції.

Видавець:

Фізична особа-підприємець Катерина Сергіївна СОВЕТНИКОВА
Адреса редакції: Україна, 69095, Запорізька область,
місто Запоріжжя, вул. Українська, буд. 34, кв. 16.
моб. +38 (066) 442-34-78

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 6717 від 11.04.2019 р.

Здано в набір 07•V•2020. Підписано до друку 03•VI•2020. Формат 60x84 $\frac{1}{4}$ 16.
Папір офсетний № 1. Гарнітура Таймз. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 11,16.
Обл.-вид. арк. 6,59. Друк. арк. відбиток 3348. Наклад 300 прим.
Замовлення № 9388.

Макет розроблений та віддрукований:

ТОВ «Фінвей»
69035, м. Запоріжжя, Соборний проспект, 145,
тел. +380 50 935 7106

ISBN 978-617-7871-03-2